

Dosarul nr. 2ra-236/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. A. Arhip)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

DECIZIE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX împotriva Companiei Aeriene „FlyOne” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea compensației pentru anularea zborului și a penalității, repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „FlyOne”, casată integral hotărârea din 6 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 5 iunie 2017, Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX au depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Aeriene „FlyOne” SRL, intervenienți accesorii Agenția pentru Protecția Consumatorilor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al RM, Aeroportul Internațional Chișinău cu privire la încasarea compensației pentru anularea zborului și a penalității, repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că la 3 februarie 2017, Compania Aeriană „FlyOne” SRL le-a vândut biletele de avion nr. 1302400076759, nr. 13024000767787 și nr. 1302400076788 cu destinația Chișinău – Barcelona, potrivit cărora cursa de zbor 5F 511 urma să fie efectuată conform rutei internaționale de zbor de la Aeroportul Internațional Chișinău (KIV) RM către Aeroportul Barcelona (BCN) Spania, cu decolarea la 21 aprilie 2017, ora 06:45 (ora

locală) și sosirea în aeroportul Barcelona, Spania la 21 aprilie 2017, ora 09:15 (ora locală).

Din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile îmbarcarea pentru decolarea aeronavei nu a fost posibilă la ora stabilită, cursa de zbor fiind reținută și doar după șase ore de așteptare, pasagerii au fost informați despre faptul că cursa programată a fost anulată, nefiindu-le prezentată informația despre posibilele alternative de zbor mai târziu în aceeași zi sau posibilitatea reluării cursei în ziua imediat următoare.

Au remarcat că, deși ruta a fost anulată, la 21 aprilie 2017, potrivit datelor de pe pagina oficială a Aeroportului Internațional Chișinău, au fost operate zboruri spre Barcelona de către alte companii aeriene.

Prin anularea cursei, dâșii nu au putut să beneficieze de serviciile hoteliere, ce au fost rezervate și achitate în avans, fiind omise toate excursiile planificate și achitate în avans.

În vederea protejării drepturilor lezate prin anularea cursei de zbor, la 27 aprilie 2017, au expediat în adresa Companiei Aeriene „FlyOne” SRL pretenția privind încasarea compensației pentru anularea zborului, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat în termen de 7 zile din momentul recepționării pretenției.

Conform avizului de recepție, pârâtul a recepționat pretenția la 2 mai 2017, însă până în prezent pretențiile înaintate au rămas nesoluționate.

Totuși, la 16 mai 2017, Compania Aeriană „FlyOne” SRL a expediat în adresa lor răspuns la pretenție, menționând că nu recunoaște responsabilitatea pentru achitarea compensației pentru anularea zborului și repararea prejudiciului moral cauzat, deoarece anularea cursei din 21 aprilie 2017 cu destinația Chișinău – Barcelona a avut loc din cauza condițiilor meteo nefavorabile, ninsori abundente în mun. Chișinău, respectiv fiind o situație de forță majoră.

Au obiectat că la răspunsul său pârâtul nu a anexat anumite documente care ar demonstra producerea unui caz de forță majoră sau declararea unei stări excepționale motiv din care a fost anulată ruta de zbor cu destinația Chișinău – Barcelona.

Suplimentar, a menționat că starea excepțională în ziua de 21 aprilie 2017 nu a fost declarată de către autoritățile competente, prin urmare, starea excepțională nu poate fi invocată nici de pârât pentru a fi scutit de la achitarea compensației pentru anularea zborului și a prejudiciului moral cauzat.

Având în vedere prevederile Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, pârâtul urmează să achite o compensație în valoare de 400 de euro pentru fiecare pasager și 1440 de euro cu titlu de penalitate calculată pentru perioada 9 mai 2017 – 2 iunie 2017.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 8, 81, 166-167CPC, art. 9, 10, 512, 514, 602, 616, 629, 666, 980, 986, 988, 1422-1423 Cod civil, art. 9, 15, 18, 20, 32 din Legea cu privire la protecția consumatorilor, pct. 2, 5, 7, 12, 18, 20

din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor.

Au solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Companiei Aeriene „FlyOne” SRL în beneficiul lor a compensației pentru anularea zborului în mărime de 1200 de euro (400 de euro pentru fiecare pasager), a penalității în mărime de 1440 de euro pentru întârzierea achitării compensației, a prejudiciului moral cauzat în mărime de 60000 de lei, a sumei de 150,97 de euro pentru biletele de retur din Barcelona procurate de la Compania Aeriană WizzAir, a sumei de 135 de euro achitate în avans pentru chiria apartamentului din Barcelona, a sumei de 161,90 de euro pentru toate excursiile pierdute din cauza anulării zborului, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 6 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată din contul Companiei Aeriene „FlyOne” SRL în beneficiul lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX suma de 1200 de euro cu titlu de compensație pentru anularea zborului, suma de 960 de euro cu titlu de penalitate, suma de 447,87 de euro cu titlu de reparare a prejudiciului material, în total suma de 2607,87 de euro sau echivalentul în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii.

A fost încasată din contul Companiei Aeriene „FlyOne” SRL în beneficiul lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX suma de 6000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral.

A fost încasată din contul Companiei Aeriene „FlyOne” SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1718,47 lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de SRL „FlyOne”, casată integral hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 noiembrie 2018, Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX au declarat recurs împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, ce sfidează ordinea material-procesuală a drepturilor lor ca rezultat al aprecierii eronate a normelor de drept material și a circumstanțelor de fapt, privind condițiile de declarare a stării excepționale, responsabilitatea transportatorului aerian privind asistența pasagerilor în perioada de așteptare, condițiile de rambursare a compensației pentru anularea zborului și a reparării prejudiciului moral cauzat.

Elementul de bază care a fost interpretat de către instanța de apel în mod eronat ține de condițiile declarării situației excepționale și dacă, în speță, compania aeriană s-a aflat în situație excepțională sau nu, precum și dacă au fost respectate exigențele legale pentru instituirea unei astfel de stări.

Având în vedere prevederile Legii nr. 93 din 5 aprilie 2007 cu privire la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, Legii nr. 212 din 24 iunie 2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, Hotărârii Guvernului nr. 1076 din 16 noiembrie 2010 cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale, a remarcat că competența în declararea stării excepționale revine Parlamentului RM sau Guvernului RM.

Astfel, intimatul nu a prezentat o anumită Hotărâre de Guvern sau a Parlamentului prin care să fie stabilită stare excepțională ca rezultat al ninsorilor abundente începând cu ziua de 20 aprilie 2017 și până la ora 12:00 a zile de 21 aprilie 2017.

Cu referire la decizia Comisiei pentru situații excepționale a municipiului Chișinău nr. 02 din 20 aprilie 2017, a menționat că aceasta nu poate fi apreciată ca fiind o probă pertinentă și relevantă în sensul art. 117 CPC.

Un alt moment importat, dar care a fost ignorat de instanța de apel ține de faptul că SRL „FlyOne” a înregistrat pasagerii cursei aeriene 5F/511 ruta Chișinău – Barcelona, chiar dacă Aeroportul Internațional Chișinău chipurile era închis și nu opera niciun zbor în perioada 04:00 - 08:00.

În aceste condiții, SRL „FlyOne” a neglijat restricțiile temporare impuse de Aeroportul Internațional Chișinău și și-a asumat răspunderea pentru înregistrarea pasagerilor pentru cursa Chișinău – Barcelona, după care, fără a face anumite declarații suplimentare, a impus pasagerii să aștepte până la ora 11:30 în ziua de 21 aprilie 2017, pentru a anunța despre anularea cursei.

Mai mult, faptul că SRL „FlyOne” a operat zboruri în aceeași zi este probat prin publicațiile de pe portalurile de știri naționale, anexate la materialele dosarului, ce denotă că intimatul a operat curse aeriene în după amiaza zilei de 21 aprilie 2017, iar alte companii aeriene au efectuat curse și în direcția Barcelonei.

SRL „FlyOne” nu a prezentat nicio probă în sensul dat, iar instanța de apel, în mod tacit, a preluat poziția transportatorului aerian.

A obiectat că intimatul nu a prezentat probe din ce considerente a deschis, în perioada când Aeroportul Internațional Chișinău nu activa, procedura de înregistrare a pasagerilor și a bagajelor, astfel, și-a asumat pe deplin obligațiunea de a efectua zborul de pe cursa Chișinău – Barcelona.

Contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, deși reprezentantul SRL „FlyOne” a invocat că compania aeriană nu a putut evita circumstanțele excepționale, în pofida executării tuturor acțiunilor posibile, acesta nu a putut să exemplifice și să enunțe care anume măsuri au fost întreprinse de către companie în contextul evitării anulării zborului sau reîmbarcării pasagerilor în altă rută efectuată de alte companii în aceeași zi la Barcelona, precum și din ce cauză nu a fost acordată pasagerilor asistența obligatorie prevăzută la pct. 16 din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor.

Suplimentar a mai menționat că în perioada de așteptare a executării cursei aeriene Chișinău – Barcelona, SRL „FlyOne” a neglijat și prevederile art. 9 din

Regulamentul menționat, potrivit căruia pasagerii au dreptul la mese și băuturi răcoritoare, direct proporționale cu timpul de așteptare.

Totodată, în cererea de apel, SRL „FlyOne” nu a abordat chestiunea de anulare a zborului din data de 21 aprilie 2017, dar a operat cu noțiunea de amânare, fapt ce creează confuzie în argumentele expuse de apelant și vine în contradicție cu circumstanțele cauzei.

La 25 ianuarie 2019, Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX au depus recurs suplimentar împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Suplimentar au menționat că prevederile Regulamentului (CE) nr. 261/2004 al parlamentului european și al consiliului de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, nu instituie interdicție pentru transportatorul aerian de a efectua zborurile anulate prin intermediul unor alte companii aeriene, respectiv, acest fapt este permis și constituie o prerogativă a transportatorului aerian care nu poate fi pusă pe seama pasagerului cursei aeriene.

Astfel, se constată că SRL „FlyOne” nu a întreprins nicio măsură la posibilitatea operării zborurilor pentru cursa Chișinău – Barcelona, după interdicțiile temporare (04:00 – 08:00 în dimineața zile de 21 aprilie 2017) a Aeroportului Internațional Chișinău, despre care dâșii au aflat abia la etapa judecării cauzei în prima instanță.

Au remarcat că este incorectă și eronată concluzia instanței de apel precum că SRL „FlyOne” nu și-a asumat nicio obligațiune privind efectuarea cursei Chișinău – Barcelona, prin deschiderea cursei și înregistrarea pasagerilor în jurul orei 05:00 la 21 aprilie 2017, deoarece rezultă din aprecierea superficială a materialelor dosarului.

Mai mult, însăși SRL „FlyOne” a decis deschiderea cursei aeriene 5F/511 și înregistrarea pasagerilor pe ruta Chișinău – Barcelona, chiar dacă Aeroportul Internațional Chișinău era închis și nu opera niciun zbor în intervalul de timp 04:00 – 08:00, fapt despre care dâșii nu au fost informați.

Referitor la prejudiciul material cauzat, au menționat că la materialele dosarului sunt anexate probe privind achitarea apartamentului pentru perioada aflării în Barcelona în zilele de 21-24 aprilie 2017, planificată din luna februarie 2017, precum și costul tuturor excursiilor ratate din cauza anulării zborului și neglijenței totale ale intimatului.

În privința reparării prejudiciului moral au precizat că au suportat suferințe psihice o perioadă de timp îndelungată de la 05:30 până la 11:30 în ziua de 21 aprilie 2017, fără a fi informați, fără mic dejun și apă potabilă.

Suferințele de ordin psihic au fost condiționate de stare de frustrare, disperare, disconfort cauzat de întârzierea și în final, anularea cursei de zbor, neinformarea totală a pasagerilor despre acțiunile/inacțiunile SRL „FlyOne” în privința reluării curselor de zbor în direcția Barcelona etc.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 26 noiembrie 2018 împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând în partea casată o nouă hotărâre.

După cum rezultă din actele cauzei, Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX înaintând acțiunea în judecată împotriva Companiei Aeriene „FlyOne” SRL, intervenienți accesorii Agenția pentru Protecția Consumatorilor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al RM, Aeroportul Internațional Chișinău au solicitat încasarea compensației pentru anularea zborului în mărime de 1200 de euro (400 de euro pentru fiecare pasager), a penalității în mărime de 1440 de euro pentru întârzierea achitării compensației, a prejudiciului moral cauzat în mărime de 60000 de lei, a sumei de 150,97 de euro pentru biletele de retur din Barcelona procurate de la Compania Aeriană WizzAir, a sumei de 135 de euro achitate în avans pentru chiria apartamentului din Barcelona, a sumei de 161,90 de euro pentru toate excursiile pierdute din cauza anulării zborului, precum și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii și a încasat din contul Companiei Aeriene „FlyOne” SRL în beneficiul lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX suma de 1200 de euro cu titlu de compensație pentru anularea zborului, suma de 960 de euro cu titlu de penalitate, suma de 447,87 de euro cu titlu de reparare a prejudiciului material, în total suma de 2607,87 de euro sau echivalentul în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii.

A fost încasată din contul Companiei Aeriene „FlyOne” SRL în beneficiul lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX suma de 6000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, a fost încasat din contul Companiei Aeriene „FlyOne” SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1718,47 lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către SRL „FlyOne”, prin decizia din 14 noiembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La adoptarea unei asemenea soluții, instanța de apel a conchis că împrejurările existente la data programată a zborului pentru care au fost procurate biletele, erau incompatibile cu efectuarea zborului avia și, astfel, exonerează compania aeriană de răspunderea față de Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX, deoarece anularea zborului nu este imputabilă în culpa sau dolul companiei.

Instanța de recurs constată, însă, că instanța de apel la adoptarea deciziei a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat, pronunțându-se asupra aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, legal a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii în partea admiterii cerințelor cu privire la încasarea compensației pentru anularea zborului, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

Astfel, la caz se constată că Compania Aeriană „FlyOne” SRL, în calitate de întreprindere care prestează servicii de transportare a pasagerilor, vânzarea biletelor de avion și alte servicii, a vândut la data de 3 februarie 2017 consumatorilor/pasagerilor Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX biletele de avion nr. 1302400076759, nr. 13024000767787 și nr. 1302400076788 cu destinația Chișinău-Barcelona.

Drept urmare, odată cu achiziționarea biletului de călătorie, între părți a fost încheiată și o convenție de transport, conform căreia compania aeriană „FlyOne” SRL s-a obligat să-i asigure pe Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX cu transport aerian.

Conform biletelor achiziționate nr. 053 ETKT 1302400076759/1, 052 ETKT 1302400076787/1, 051 ETKT 1302400076788/1, cu nr. de rezervare XK938N, XK94W5, XK94W5, cursa de zbor 5F 511 Chișinău-Barcelona urma să fie efectuată conform rutei internaționale de zbor de la Aeroportul Internațional Chișinău (KIV) Republica Moldova către Aeroportul Barcelona (BCN) Spania, iar datele din biletele de zbor procurate confirmă că decolarea aeronavei din Aeroportul internațional Chișinău urma a fi operată la data de 21 aprilie 2017, ora 06.45 (ora locală) cu sosirea în Aeroportul Barcelona la 21 aprilie 2017 ora 9.15 (ora locală) (f. d. 14-20 vol. I).

Se mai constată în sprță că, fiind invocate condiții meteo nefavorabile pentru efectuarea zborului la data și ora stabilită în biletele de avion, cursa de zbor Chișinău-Barcelona a fost reținută, ca ulterior în genere să fie anulată.

Potrivit art. 980 alin. (1) Cod civil, în vigoare la acel moment, prin contractul de transport, o parte (cărauș, transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau client) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte încărcătura la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Conform art. 984 alin. (1) Cod civil, în vigoare la acel moment, căraușul este obligat să transporte pasagerul și bagajele sau încărcătura în termenele stabilite de lege sau de contract, iar în lipsa unor astfel de termene, într-un termen rezonabil.

Totodată, potrivit prevederilor art. 988 alin. (1) și (2) Cod civil, în vigoare la acel moment cărașul este ținut să repare prejudiciul cauzat pasagerului, cu excepția cazului când acest prejudiciu este rezultatul unei forțe majore, al stării de sănătate a pasagerului sau al faptei acestuia. Cărașul este ținut să repare prejudiciul și în cazul în care acesta se datorează stării sale de sănătate, a prepușilor săi sau a stării ori funcționării vehiculului. Răspunderea cărașului pentru prejudiciile care rezultă din întârziere este exclusă dacă altfel nu s-a convenit în mod expres sau dacă transportatorul nu a acționat cu intenție sau din culpă gravă.

În acest context se vor reține și prevederile pct. 12 lit. c) din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, în cazul anulării unui zbor, pasagerilor în cauză trebuie să primească o compensație din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament, cu excepția în care intervine oricare din următoarele:

în cazul în care sunt informați despre această anulare cu cel puțin două săptămâni înainte de ora de plecare prevăzută;

în cazul în care sunt informați despre această anulare într-un termen cuprins între două săptămâni și șapte zile înainte de ora de plecare prevăzută și li se oferă o redirectionare care să le permită să plece cu cel mult două ore înainte de ora de plecare prevăzută și să ajungă la destinația finală în mai puțin de patru ore după ora de sosire prevăzută;

în cazul în care sunt informați despre această anulare cu mai puțin de șapte zile înainte de ora de plecare prevăzută și li se oferă o redirectionare care să le permită să plece cel târziu cu o oră înainte de ora de plecare prevăzută și să ajungă la destinația finală în mai puțin de două ore după ora de sosire prevăzută.

Iar conform pct. 18 lit. b) din prezentul Regulament, pasagerii primesc o compensație în valoare de 400 euro pentru toate zborurile cuprinse între 1500 și 3500 kilometri.

Raportând la caz aceste prevederi legale, instanța de recurs reține că, în situația în care s-au modificat condițiile de călătorie prin anularea zborului la care recurenții Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX au achiziționat biletele de avion, Compania Aeriană „FlyOne” SRL, în calitate sa de prestator de servicii de transport aerian, este ținută să compenseze prejudiciul cauzat în urma imposibilității valorificării serviciilor de transport aerian.

Or, în cadrul examinării prezentei cauze a fost demonstrat cu certitudine că Compania Aeriană „FlyOne” SRL nu a executat în modul corespunzător obligațiile de transport față de Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX, ruta fiind anulată, astfel că aceasta este ținută să repare prejudiciul cauzat pasagerilor.

În context, Colegiul constată că susținerile Companiei Aeriene „FlyOne” SRL, reținute și de către instanța de apel la adoptarea deciziei contestate, precum că în speță persistă cazul unei situații de forță majoră și respectiv, transportatorul aerian nu este responsabil pentru anularea zborului, urmează a fi respinse, acestea având un caracter declarativ fără un careva suport juridic.

În acest sens se va menționa că din înscrisurile prezente la dosar, și anume informația nr. 12 /552 din 31 iulie 2017, eliberată de SRL „Airport Avia Invest” și informația nr. 732 din 22 septembrie 2017, eliberată de ÎS „MoldATSA” rezultă că la data de 21 aprilie 2017, în intervalul de timp 04.22 (ora locală) – 15.30 (ora locală), Aeroportul Internațional Chișinău a fost închis din cauza curățirii pistei de zăpadă. Aeroportul a fost operabil de la orele 15.40 (ora locală). În intervalul de timp 05.40 – 15.55 (ora locală) pe Aeroportul Internațional Chișinău, nu au aterizat și nu au decolat careva aeronave. Prima aterizare pe Aeroportul Internațional Chișinău a avut loc la ora 15.55 (ora locală), iar prima decolare a avut loc la ora 16.32 (ora locală).

Si tot din acest răspuns al ÎS „MoldATSA” urmează că decizia cu privire la posibilitatea decolărilor de pe Aeroportul Internațional Chișinău a aeronavei care opera zborul pe ruta 5F 511 Chișinău-Barselona în data de 21 aprilie 2017, aparține comandantului de aeronavă, reieșind din informațiile de care acestea dispune (f. d. 133 vol. I).

În același timp, potrivit informației nr. 12/814 din 20 noiembrie 2017, eliberate de SRL „Airport Avia Invest”, în zilele de 21 aprilie 2017 – 22 aprilie 2017 de pe Aeroportul Internațional Chișinău au fost operate 2 curse de zbor cu itinerarul Chișinău-Barcelona, care au fost executate de către companiile aeriene „Air Moldova” ÎS și „Wizz Air”, și anume cursa Chișinău-Barcelona din data de 21 aprilie 2017 a fost executată de compania aeriană „Air Moldova” ÎS, ora de decolare din Aeroportul Internațional Chișinău – 22.52 (ora locală); cursa Chișinău-Barcelona din data de 22 aprilie 2017 a fost executată de compania aeriană „Wizz Air”, ora de decolare din Aeroportul Internațional Chișinău – 22.28 (ora locală); decolarea cursei Chișinău-Barcelona din data de 21 aprilie 2017, executată de compania aeriană „Air Moldova” ÎS a fost planificată conform orarului de zbor pentru ora 20.00, însă de facto decolarea a avut loc la ora 22.52 (reținere de 2 ore 52 min.); decolarea cursei Chișinău-Barcelona din data de 22 aprilie 2017, executată de compania aeriană „Wizz Air” ÎS a fost planificată conform orarului de zbor pentru ora 21.55, însă de facto decolarea a avut loc la ora 22.28 (reținere de 33 min.); comunicarea privind anularea cursei de zbor Chișinău-Barcelona din data de 21 aprilie 2017, care urma a fi efectuată de către Compania Aeriană „FlyOne” SRL a fost adusă la cunoștință pasagerilor prin intermediul sistemului FITS la ora 9.16 (ora locală) și anume după expedierea informației respective din partea reprezentantului companiei aeriene „Wizz Air” către dispecerul „Avia Invest” SRL (f. d. 157 vol. I).

Astfel fiind, se atestă cu certitudine că Compania Aeriană „FlyOne” SRL nu a luat toate măsurile posibile în scopul evitării anulării cursei de zbor 5F 511 Chișinău-Barcelona, din moment ce Aeroportul Internațional Chișinău și-a reluat activitatea după ora 15.55 (ora locală) cu prima aterizare și ora 16.32 (ora locală) cu prima decolare.

Drept urmare, cele descrise, resping și invocarea de către instanța de apel precum că condițiile meteorologice existente la data de 21 aprilie 2017 nu se atribuie la stare de urgență, dar la împrejurări excepționale, incompatibile cu

efectuarea transportului aerian de pasageri, instituită în vederea securității pasagerilor.

Or, situația meteorologică creată la data de 21 aprilie 2017 poate justifica doar întârzierea zborului, așa cum a fost la alte curse în acea perioadă, dar nu și la anularea lui totală, și asta mai cu seamă că Aeroportul Internațional Chișinău la data de 21 aprilie 2017 și-a sistat activitatea din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile în intervalul de timp 04.22 (ora locală) – 15.30 (ora locală), iar începând cu ora 15.40 (ora locală) a fost operabil.

Instanța de recurs consideră ca lipsită de suport și reținerea instanței de apel precum că Compania Aeriană „FlyOne” SRL nu putea opera amânarea cursei programate datorită unor circumstanțe imprevizibile, inclusiv în contextul în care anunțul despre anularea cursei vizate la ora 09.16 a succedat notoriu cu plecarea pasagerilor din aeroport, deoarece compania aeriană nu a făcut dovada faptului că au fost întreprins toate măsurile posibile întru evitarea anulării zborului în condițiile pct. 14 din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, care indică că operatorul aerian nu este obligat să plătească compensații, în cazul în care poate face dovada că anularea este cauzată de împrejurări excepționale care nu au putut fi evitate în pofida adoptării tuturor măsurilor posibile.

În acest context se vor reține și prevederile art. 19 din Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional, încheiată la Montreal la 28 mai 1999, la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 254 din 5 decembrie 2008, transportatorul este răspunzător pentru dauna survenită datorită întârzierii în transportul aerian de pasageri, bagaje sau mărfuri. Cu toate acestea transportatorul nu este răspunzător pentru daunele survenite întârzierii dacă dovedește că el, prepușii și mandatarii săi au luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru a evita dauna sau că le-a fost imposibil să ia respectivele măsuri.

Sub aspectul celor relatate se atestă corectitudinea constatării primei instanțe cu privire la încasarea de la Compania Aeriană „FlyOne” SRL în beneficiul lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX a compensației pentru anularea zborului programat pentru data de 21 aprilie 2017 cu cursa Chișinău-Barcelona.

În susținerile acestor concluzii vin și dispozițiile pct. 18 lit. b) din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, iar având în vedere că din informația Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 09-4/155 din 25 mai 2017, distanța aeriană între Aeroportul Internațional Chișinău și Aeroportul Internațional Barcelona, conform planului de zbor estimat de Centrul Operațional CA „Air Moldova” (operational flight plan) constituie 1241 mile marine (aproximativ 2300 de kilometri), prima instanță corect a apreciat că Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX au dreptul fiecare la o compensație de 400 de euro (f. d. 41 vol. I).

Tototdată, se va considera ca întemeiată și concluzia primei instanțe privind încasarea de la Compania Aeriană „FlyOne” SRL în beneficiul lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX a sumei de 447,87 de euro cu titlu de prejudiciu material suportat pentru procurarea biletelor de retur din Barcelona de la compania aeriană „Wizz Air” în mărime de 150,97 de euro, pentru achitarea în avans a chiriei apartamentului din Barcelona în mărime de 135 de euro și pentru achitarea excursiilor care urmau a fi efectuate și au fost ratate din motivul anulării zborului din data de 21 aprilie 2017, în mărime de 161,90 de euro.

Astfel, luându-se în considerare faptul că Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX au făcut dovada suportării unui asemenea prejudiciu, prin prezentarea copiilor biletelor electronice achiziționate de la compania aeriană „Wizz Air” pentru data de 26 aprilie 2017 cu traseul Barcelona-Chișinău, copiile biletelor electronice procurate pentru efectuarea excursiilor în perioada 21 aprilie 2017-22 aprilie 2017 în Barcelona, Spania, precum și confirmarea electronică a rezervării locului de cazare în Barcelona în perioada 21 aprilie 2017-26 aprilie 2017, prima instanță corect a constatat că recurenții au dreptul la restituirea acestora în condițiile în care nu au beneficiat de serviciile date ca urmare a anulării zborului din data de 21 aprilie 2017.

La fel, instanța de recurs conchide că prima instanță în mod corect a constatat și dreptul lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX la compensarea prejudiciului moral, prin prisma prevederilor art. 1422 alin. (1) și (2), 1423 Cod civil, precum și a prevederilor Legii privind protecția consumatorilor, în vigoare la acel moment, stabilind cuantumul de 6000 de lei în beneficiul acestora, sumă echitabilă și suficientă pentru prejudiciul suferit, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale, starea de stres și frustrare cauzate recurenților.

În același timp, instanța de recurs reține că prima instanță neîntemeiat a constatat temeinicia pretențiilor din acțiune cu privire la încasarea penalității de întârziere din suma de 1200 de euro.

Or, prejudiciul în mărime de 1200 de euro este încasat prin prisma dispozițiilor Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, care prevăd categoriile de compensație ce urmează a fi achitate, nefiind însă prevăzută și plata penalităților pentru întârziere achitării compensației.

Pentru considerentele expuse, instanța de recurs constată temeinicia parțială a hotărârii primei instanțe, și anume în partea admiterii cerințelor cu privire la încasarea compensației pentru anularea zborului, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și netemeinicia hotărârii în partea încasării penalității, precum și netemeinicia deciziei integrale a instanței de apel.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a

hotărârii primei instanțe și emiterea în partea casată a unei noi hotărâri de respingere a cerinței cu privire la încasarea penalității.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Alexandru Grosu, Natalia Grosu și XXXXX.

Se casează integral decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și parțial hotărârea din 6 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX împotriva Companiei Aeriene „FlyOne” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea compensației pentru anularea zborului și a penalității, repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, și anume în partea încasării penalității și în această parte se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge acțiunea lui Alexandru Grosu, Nataliei Grosu și XXXXX împotriva Companiei Aeriene „FlyOne” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea penalității.

În rest hotărârea din 6 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Ala Cobăneanu